

Avtalevilkår

P 700 Alminnelig ansvarsforsikring

Gjelder fra 01.01.2016
Erstatter 01.01.2015

Bedrifts- og produktansvarsforsikring

1. Innledning
2. Hvem forsikringen gjelder for
3. Hvor forsikringen gjelder
4. Hva forsikringen omfatter
5. Hva forsikringen ikke omfatter
6. Produktansvar – særlige begrensninger
7. Forsikringssum og egenandel
8. Sikkerhetsforskrifter
9. Generelle bestemmelser skadeoppgjør og erstatningsberegning

1 Innledning

Forsikringsavtalen består av:

- 1 Forsikringsbeviset (med eventuell spesifikasjon)
- 2 Forsikringsvilkårene, dvs.
 - dette vilkåret (P700)
 - eventuelle tilleggsvilkår (fremgår av forsikringsbeviset)
- 3 Lov av 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (nedenfor omtalt som FAL)
- 4 Det øvrige lovverk.

Tilleggsvilkårene utvider, innskrenker og/eller presiserer enkelte bestemmelser i P700. De øvrige bestemmelsene i forsikringsvilkårene gjelder da i tillegg til tilleggsvilkårenes bestemmelser.

Forsikringsbeviset med spesifikasjoner og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. I tilfelle motstrid mellom bestemmelser om samme forhold, gis de prioritet i den rekkefølge de står oppført ovenfor, dog slik at spesielle regler alltid går foran generelle.

2 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er angitt i forsikringsbeviset (sikrede).

Forsikringen dekker også direkte erstatningsansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter § 2-1 i lov om Skadeerstatning av 13. juni 1969 nr. 26 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren. Har sikrede et arbeidsgiveransvar, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot den ansatte, hvis den ansatte forsettlig har forvoldt skaden.

Forsikringen gjelder også for bedrifter som sikrede overtar eller stifter i løpet av forsikringstiden, forutsatt at den virksomheten som vedkommende bedrift driver er omfattet av den virksomhetsbeskrivelsen som fremgår av forsikringsbeviset.

Bedrifter som overtas eller stiftes utenfor de nordiske land er medforsikret i inntil 3 måneder. Innen den tid må forsikringstager/sikrede ha varslet selskapet om overtagelsen/stiftelsen og forsikringstager/sikrede og selskapet må ha blitt enige om eventuell tilleggspremie og vilkår.

Bedrifter som sikrede overtar eller stifter i USA (inkludert dets territorier, besittelser og Puerto Rico), Canada eller Australia er under ingen omstendighet automatisk medforsikret.

3 Hvor forsikringen gjelder

3.1 Bedrifts- og produktansvar

Uten særskilt avtale gjelder forsikringen kun for skade som inntreffer i Norden, og som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i de nordiske land.

3.2 Særlig for produktansvar

Selskapet svarer likevel for skade, som følge av produktansvar, og som inntreffer utenfor Norden, eller utenfor de områder som er angitt i forsikringsbeviset, dersom skaden skyldes produkter:

- sikrede har solgt til eller levert for salg til forbruker innenfor de områder som er avtalt, eller som er videresolgt utenfor området uten at sikrede visste eller burde visst dette.

I disse tilfeller dekkes erstatningsansvaret etter dette lands rett.

Erstatningsansvar som idømmes av domstol i USA (inkludert dets territorier, besittelser og Puerto Rico), Canada eller Australia eller som ilegges etter rettsreglene i disse land, er likevel ikke dekket av forsikringen dersom dette ikke er særskilt avtalt og fremgår uttrykkelig av forsikringsbeviset.

4 Hva forsikringen omfatter

4.1 Bedriftsansvar

Selskapet dekker sikredes erstatningsansvar etter gjeldende rett for skader som konstateres av sikrede eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset, herunder erstatningsansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i den angitte virksomheten (huseieransvar).

Der forsikret virksomhet kun er kontoransvar, begrenses bedriftsansvar til bare å omfatte det rettslige ansvaret sikrede pådrar seg for sin kontordrift som:

1. Leietaker eller eier av kontorlokale på forsikringsstedet
2. Arbeidsgiver ved ansattes kontoroppdrag utenfor forsikringsstedet.

Bedriftsansvaret omfatter da ikke ansvar for virksomhets-/profesjonsutøvelse eller produktansvar.

4.2 Produktansvar

Selskapet dekker erstatningsansvar etter gjeldende rett for skade (jf. pkt. 4.3.1), forutsatt at skaden er forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved det leverte produktet. Produktet må være produsert eller satt i omsetning av sikrede i egenskap av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset. Vedrørende produktansvar, se også pkt. 3.2.

4.3 Øvrige forhold

4.3.1 Med skade menes:

- personskade, dvs. skade, død eller sykdom påført en tredjeperson.
- tingskade, dvs. tap av eller fysisk skade påført en tredjepersons løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom.
- Økonomisk tap som følge av person- og tingskade.

Rent formuestap, dvs. økonomisk tap som ikke er en følge av person- eller tingskade, er ikke dekket.

4.3.2 Dekningsprinsipp og skadetilfelle

a) Dekningsprinsipp

Skaden blir dekket etter gjeldende vilkår på det tidspunkt skaden konstateres.

Uten særskilt avtale, dekker ikke forsikringen skader som konstateres etter at virksomheten har opphørt.

b) Skadetilfelle

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som

har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

5 Hva forsikringen ikke omfatter

Dersom ikke annet er avtalt, svarer selskapet ikke for:

5.1 Erstatningsansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.

5.2 Erstatningsansvar for skade på ting (herunder fast eiendom) som tilhører en annen, men hvor sikrede eller noen

på sikredes vegne har mottatt tingen for (varetekt, ekte):

- salg, utleie, fremvisning, demonstrasjon og lignende, eller
- bruk, leie, leasing, lån, forvaring/oppbevaring/lagring, flytting, transport og/eller løft i kran eller annen løfteinnretning.

Unntakene og begrensningene ovenfor gjelder selv om skade først konstateres etter at tingen er tilbakelevert.

Se for øvrig pkt. 7.1.3 vedrørende begrenset forsikringssum for erstatningsansvar for skade på ting som sikrede har fått i oppdrag å reparere, montere, bearbeide, installere, forarbeide, ombygge og lignende (ukekte varetekt).

5.3 Erstatningsansvar for skade voldt ved forurensning, med mindre årsaken er plutselig og uforutsett jf. dog krav om forholdstiltak i sikkerhetsforskrift pkt. 8.3 i forhold til regelmessig kontroll av og oppbevarings kum for tanker/holdere til oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier". Med forurensning menes:

- tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen
- støy og rystelser
- lys og annen stråling
- påvirkning av temperaturen

som er eller kan være til skade eller ulempe for miljøet, jf. Forurensningsloven av 13.mars 1981 nr. 6, § 6.

Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg eller utstyr, anses dette ikke som plutselig og uforutsett.

5.4 Erstatningsansvar overfor

- medeier for skade på ting som eies i fellesskap
- hvor eierinteressene i forsikringstakers og skadelidtes selskap er de samme med 50 % eller mer
- selskap tilhørende samme konsern som sikrede (jf. lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper, §§ 1-3 og 1-4)
- selskap/virksomhet hvor sikredes daglige leder eller styremedlemmer eller deres familier har bestemmende innflytelse eller minst 50 % eierinteresse
- selskap eller virksomhet som disponeres eller drives av forsikringstager eller en av de sikrede

Til familien regnes ektefelle/registrert partner, sikredes og ektefelles/registrert partners foreldre, søsken og barn samt deres ektefeller/registrerte partnere.

Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel.

5.5 Ansvar i henhold til kontrakt

Med ansvar i henhold til kontrakt (kontraktsansvar) menes ansvar som utelukkende bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti. Herunder men ikke begrenset til;

- ansvar som går ut over hva som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- ansvar sikrede endelig må bære fordi han har gitt avkall på sin rett til regress
- ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er forsinket, uteblitt eller mangelfull
- ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entrepriser, når skaden voldes før endelig overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overlevering
- kostnader ved tilkomstarbeider for å utbedre mangel ved den leverte ytelse
- kostnader ved tilkomstarbeider for å utføre arbeidsoppdraget
- kostnader ved omlevering, etterlevering, omgjøring eller reparasjon av levert ytelse

5.6 Erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og/eller rivningsarbeid, eller ved ras og/eller jordforskyvning.

Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

5.7 Dambrudd.

Erstatningsansvar som følge av dambrudd, med mindre dammen er klassifisert i risikoklasse 1, jf. Forskrift om klassifisering av vassdragsanlegg. Forsikringen omfatter ikke erstatningsansvar for skader som følge av dambrudd i dammer som ikke er klassifisert.

5.8 Atomkjernereaksjoner

Erstatningsansvar for skade som direkte eller indirekte står i sammenheng med atomkjernereaksjoner.

5.9 Erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av:

- Motorvogn, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri,

Forsikringen dekker likevel motorvogner som ikke omfattes av bilansvarsloven, dvs. motorvogner som ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og som er vanskelig å endre til større kjørefart. Jf. Forskrift av 14.april 1961 nr. 3000 vedrørende ikrafttredelse av Bilansvarslova.

- Luftfartøy eller skader forårsaket av luftfartøy
- Seilbåt eller motordrevet fartøy
- Olje-/gassrigg og offshoreplattform.

Forsikringen dekker heller ikke erstatningsansvar for innleid bruk/tjeneste av nevnte innretninger.

5.10 Erstatningsansvar som eier eller driver av fly, flyselskap og flyplass, samt arbeid som skal utføres innenfor flyplassens område.

5.11 Erstatningsansvar for ærekrenkelser eller oppreising, herunder ansvar etter lov om Skadeserstatning av 13. juni 1969 § 3-5 og 3-6 (tort og svie) eller for bøter og lignende, herunder Punitive Damages og Exemplary Damages.

5.12 Erstatningsansvar som byggherre, herunder også om-/påbygging av egne anlegg. Ansvar i forbindelse med alminnelig vedlikehold av egne bygg omfattes.

5.13 Erstatningsansvar for skade som indirekte eller direkte skyldes muggsopp på byggevarer som eksporteres til USA/Canada eller Australia.

5.14 Erstatningsansvar for skade

- a) i medhold av lov om Pasientskader av 15. juni 2001 nr.53.
- b) som følge av klinisk forsøk eller personskade som følge av klinisk feilbehandling.

5.15 Tingskade i forbindelse med enhver bruk av sprøytemalingsutstyr i friluft.

5.16 Rettslige erstatningsansvar for skade i henhold til Lov om godkjenning og drift av innretninger til bruk i tivoli og fornøyelsesparker (Tivoliloven) av 7. juni 1991, § 7.

5.17 Erstatningsansvar for skade ved bruk av åpen ild i forbindelse med tekking av tak/tidligere tekkede tak dersom ikke særskilt avtalt.

5.18 Erstatningsansvar for skade, og økning av skade, som direkte eller indirekte står i sammenheng med krig og krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, bandekrig, opprør, terror, terrorlignende handlinger eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

Med terror forstås handling eller trussel om vold eller annen skadevoldende handling på mennesker, konkret eller abstrakt eiendom eller anlegg, med den intensjon eller effekt å påvirke regjering eller stille allmennheten eller deler av denne i frykt.

5.19 Erstatningsansvar for skade som er en følge av eller som har sammenheng med smitte eller overføring av HIV (Human Immuno-Deficiency Virus) eller AIDS (Acquired Immuno Deficiency Syndrom).

Videre omfatter forsikringen ikke skade oppstått eller der omfang har sammenheng med faktiske eller antatt faktiske smittebærere (for eksempel prioner, virinos eller virus) som er forårsaket av eller kan settes i sammenheng med overførbare sopplignende hjernesykdomer (TSE - Transmissible Spongiform Encephalopathy) og som Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE) eller Creutzfeldt Jacobs Sykdom (CJD), eller scrapie, Transmissible Mink Encephalopathy (TME) Scheinker Syndrom (GSS), Kuru, Fatal Familiar Insomnia (FFI).

5.20 Erstatningsansvar for skade indirekte eller direkte voldt av formaldehyd, diethylstilbestrol, asbest(relatert til helseskade), giftig muggsopp (toxic mould), silica, PCB, Genmodifiserte produkter/organismer, Kugalskap (BSE/TSE), elektromagnetiske felt (EMF), tobakksprodukter, blodprodukter eller legemidler.

6 Produktansvar - særlige begrensninger

Når sikrede blir ansvarlig for skade forårsaket av mangel eller skadevoldende egenskaper ved det/de leverte produkter (se pkt. 4.2), gjelder følgende bestemmelser i tillegg til de øvrige bestemmelsene i vilkårene:

Selskapet svarer ikke for erstatningsansvar sikrede pådrar seg for:

- 6.1** Skade på selve produktet, eller deler av dette.
- 6.2** Omkostninger ved reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering og destruksjon av produktet.
- 6.3** Omkostninger eller nødvendig skadeforvoldelse ved tilkomstarbeider for å reparere eller skifte ut det leverte produkt.
- 6.4** Omkostninger ved å trekke produktet tilbake fra markedet, slik som utgifter til oppsporing av produktet eller meddelelse til kunder eller allmennheten, jf. dog Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 nr. 69 (FAL) § 6-4.
- 6.5** Skade som skyldes at et kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilskitete effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.
- 6.6** Luftfartøy og dertil hørende tjenester
 - a) Skade voldt ved havari av luftfartøy.

- b) Skade som følge av leveranse og tanking av drivstoff til luftfartøy
- 6.7 Skade som følge av produksjon og omsetning av tobakksvarer, herunder sigarer og snus.
- 6.8 Industrikjemikalier.
- 6.9 Skade som skyldes at det i salgsfremmende øyemed er gitt uriktige eller villedende opplysninger om produktets effekt/virkning.

7 Forsikringssum og egenandel

7.1 Forsikringssum mm

7.1.1 Forsikringssum

Ved hvert skadetilfelle er selskapets samlede erstatningsplikt begrenset til den avtalte forsikringssum. Dersom ikke annet er avtalt er sikredes forsikringssum kr 10 000 000 pr skadetilfelle og totalt pr forsikringsperiode.

For de tilfeller dekningen gjelder entreprenører eller byggherrer er forsikringssummen 150G pr skadetilfelle og totalt pr forsikringsperiode.

Forsinkelsesrente jf. lov av 17. desember 1976, dekkes for den del av kravet som overskrider egenandelen, selv om forsikringssummen derved overskrides.

7.1.2 Saksomkostninger og lignende

For skader som inntreffer innenfor Norden, og pådras etter gjeldende rett i Norden, dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen.

Ved skade som inntreffer utenfor Norden er selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

7.1.3 Varetekt (uekte)

Erstatningsansvar for skade på ting som sikrede har fått i oppdrag å reparere, montere, bearbeide, installere, forarbeide, ombygge og lignende, er begrenset til kr 20 000 000 pr skadetilfelle og samlet pr forsikringsår, med mindre annet ikke er særskilt avtalt. Se for øvrig pkt. 5.2 vedrørende varetekt, ekte

7.2 Egenandel

7.2.1 Egenandel

Ved hvert skadetilfelle bærer sikrede den avtalte egenandel. Dersom ikke annet er avtalt er sikredes egenandel minimum kr 10 000 pr skadetilfelle.

7.2.2 Særskilt egenandel

Dersom ikke annet er avtalt forhøyes egenandelen ved erstatningsansvar for tingskade som skyldes:

- a) Varme arbeider, med varme arbeider forstås:
Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikehold og lignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr).
Ved slike arbeider gjelder forøvrig særskilte sikkerhetsforskrifter, se vilkårenes pkt. 8.2.
- b) Utendørs sandblåsing og sprøytemalingsarbeider,
- c) Brudd på vann- eller kloakkledning eller oversvømmelse eller tilbakeslag gjennom kloakk eller overvannsledning som sikrede er eier av,

- d) Skade ved vanninntrengning under/etter avdekking av eksisterende bygnings konstruksjoner, f.eks. i forbindelse med påbyggingsarbeider, taktekking eller skifte av takbelegg,
- e) Skade utløst av setninger som følge av grunnarbeider utført om vinteren.

Særskilt egenandel er 10 % av selskapets erstatningsplikt minimum 1G og maksimum 5G, der G = Folketrygdens grunnbeløp på det tidspunkt skaden konstateres. Den særskilte egenandelen kommer i tillegg til den avtalte egenandelen jf. pkt. 7.2.1

8 Sikkerhetsforskrifter

I forsikringsbeviset kan det være inntatt sikkerhetsforskrifter. Sikrede plikter å overholde sikkerhetsforskriftene under kapittel 8.

8.1 Sikkerhetsforskrift om vedlikehold, kjennskap til lover og forskrifter mv.

8.1.1. Sikrede skal jevnlig foreta forsvarlig vedlikehold av det anlegg og utstyr han eier eller bruker i sin virksomhet.

8.1.2. Sikrede skal gjøre seg kjent med de krav myndigheter stiller gjennom lover og forskrifter og som gjelder spesielt for den type virksomhet sikrede driver. Han skal ha minst ett eksemplar av de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

8.2 Sikkerhetsforskrift for varme arbeider

Gjelder ved utføring av varme arbeider jf. definisjon pkt. 7.2.2 a).

8.2.1. Krav til gyldig sertifikat.

Varme arbeider utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land.

8.2.2. Forholdsregler.

Følgende forholdsregler skal ivaretas:

- Arbeidsstedet og de nærmeste omgivelsene skal være ryddet for brennbart avfall.
- Alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
- Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
- Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
- Godkjent slukkeutstyr, min. 2 stk. 6 kg ABC-håndslukkeapparat eller 1" brannslange påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
- Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.
- Etterkontroll foretas

Arbeidstillatelse for varme arbeider skal være utfylt og underskrevet før arbeidet iverksettes.

8.3 Regelmessig kontroll av og forsvarlig oppsamlingskum for tanker/beholdere til oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier.

8.3.1 Nedgravde tanker

Skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles) og tank inklusive rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum:

- første kontroll utføres senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år

- rekondisjonerte tanker kontrolleres første gang senest 10 år etter rekondisjonen, og deretter senest hvert 5. år. Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstands- og kvalitetskontrollen inklusive målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontrollen alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 26. juni 2002 nr 744 om tiltak for å hindre lekkasje fra nedgravd tank for brannfarlig væske klasse A (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern), og forskrift av 31. januar 1997 nr. 102 om tiltak for å motvirke fare for forurensing fra nedgravde oljetanker (Statens forurensingstilsyn, Oljevern avdelingen)

8.3.2 Overgrunns oppbevaringstanker

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer i henhold til Forskrift av 7. desember 1982 nr. 1949 om tiltak for å hindre spill eller lekkasje fra stasjonære utendørs overgrunnstanker for oppbevaring av brannfarlig væske (Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern).

8.4 Generelle sikkerhetsforskrifter for produktansvar

8.4.1 Produktets effekt og produktkontroll

- a) Sikrede må ikke avgi uriktige eller villedende opplysninger om produktets effekt i salg fremmende øyemed.
- b) Sikrede må forelegge sine produkter for påbudt kontrollinstans før de settes i omsetning og selv ta de prøver, analyser m.v. som er pålagt av det offentlige.
- c) Sikrede må ikke sette i omsetning produkter som han visste innehadde skadevoldende egenskaper.

8.4.2 Standard leveringsbetingelser. Dersom det i sikredes bransje er vanlig å benytte standard leveringsbetingelser med ansvarsregulerende bestemmelser, skal disse bestemmelser benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar.

8.5 Følgene ved brudd på sikkerhetsforskriftene

Dersom brudd på sikkerhetsforskrifter fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde dem eller med å påse at de ble overholdt, kan utbetalingen under forsikringen bli redusert eller falle helt bort, jf. Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 4-8.

Det samme gjelder dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

9 Generelle bestemmelser, skadeoppgjør og erstatningsberegning

- 9.1 Forbehold om bortfall eller nedsettelse av erstatningen ved forsømmelse av opplysningsplikten. Følgene av å gi feil opplysninger: Dersom de opplysninger om risikoen som forsikringstageren eller noen på dennes vegne har gitt ved tegning av forsikringen, er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt, kan selskapet si opp forsikringen med 14 dagers varsel jf. Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 4-3. Har forsikringstageren forsømt sin opplysningsplikt kan retten til erstatning settes ned eller falle bort jf Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 4-2.

9.2 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller har et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at selskapet kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta sitt tarv.

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede, eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning å:

- gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig og å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Uten selskapets samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke selskapet.

9.3 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar selskapet seg å:

- a) utrede om erstatningsansvar foreligger
- b) forhandle med skadelidte
- c) betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet i samsvar med vilkårenes pkt. 7.1. Hvis erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene forholdsmessig i samsvar med hvor stor del av kravet som er omfattet av forsikringen og hvor stor del av kravet som faller utenfor forsikringsdekningen. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.
- d) betale den erstatning som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Fremsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

9.4 Medforsikring

Når noen er medforsikret etter vilkårenes pkt. 2 eller annen bestemmelse i forsikringsavtalen, gjelder følgende:

9.4.1. Selskapets forsikringsrettslige innsigelser overfor forsikringstakeren kan også gjøres gjeldende overfor den medforsikrede.

9.4.2. Forsikringsavtalen kan endres, sies opp eller falle bort uten varsel til den medforsikrede.

9.4.3. Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede forhandle med forsikringstakeren om forsikringsoppgjøret eller utbetale erstatning til forsikringstakeren.

9.5 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort, jf.

Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69
(FAL) § 4-11.

Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter gjelder det samme også hvis forsømmelsen er begått av personer som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

9.6 Meldefrist

Sikrede mister retten til å kreve erstatning av selskapet dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet mot selskapet, jf. Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 8-5 1.ledd.

9.7 Regress

Kan sikrede forlange at en tredjemann erstatter tapet, trer selskapet ved utbetaling av erstatning inn i sikredes rett mot tredjemann.

Har sikrede oversett i årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf. Forsikringsavtaleloven av

16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 8-5, I. ledd, har selskapet rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor Forsikrings-selskapet har utbetalt erstatning direkte til skadelidte

9.8 Fornyelse av forsikringen

Forsikringen fornyes for ett år om gangen dersom forsikringstageren ikke nyter sin rett til oppsigelse, eller dersom selskapet ikke har varslet forsikringstageren minst to måneder før utløpet av forsikringstiden om at selskapet ikke ønsker å forlenge forsikringen, jf. Forsikringsavtale loven av 16.juni 1989 nr. 69 (FAL) § 3-2. Forsikringsvilkår og premie kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdagen.

9.9 Oppsigelse

Forsikringstageren kan si opp avtalen med 1 måneds varsel, dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner jf. Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL) § 3-6.

Forsikringstageren kan ellers si opp forsikringsavtalen innen forsikringstidens utløp, jf. Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 nr. 69 (FAL) § 3-4.

Selskapet kan si opp forsikringsavtalen innen 2 måneder før forsikringstidens utløp, jf. Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 nr. 69 (FAL) § 3-5.

9.10 Eierskifte

Ved eierskifte opphører forsikringen. Forsikringen gjelder likevel til fordel for ny eier i 14 dager etter eierskifte, dersom ny eier ikke har tegnet egen forsikring, jf. Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 nr. 69 (FAL) § 7-2.

9.11 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov nr. 111 av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

9.12 Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravikelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

9.13 Valuta

Premiebeløp, forsikringssummer, erstatningsbeløp m.v. som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

9.14 Premieberegning når forsikringen opphører i forsikringstiden

1. Opphør i medhold av forsikringsavtaleloven

Dersom forsikringen opphører i forsikringstiden i medhold av forsikringsavtaleloven, godskrives ubrukt premie i forholdet mellom den forsikringstid det er betalt premie for og den gjenværende forsikringstid.

2. Opphør som følge av manglende premiebetaling

Dersom forsikringen opphører som følge av manglende premiebetaling, beregnes premie for den tid forsikringen har vært i kraft etter følgende skala:

Forsikringstid i måneder		Prosentandel av forsikringens årspremie
Fra	Til og med	
0	1	10
1	2	20
2	3	30
3	4	40
4	5	50
5	6	60
6	7	70
7	8	80
8	9	90
> 9		100